

TERVISEAMET

Vitali Sipilov
Advokaadibüroo TGS Baltic AS
vitali.sipilov@tgsbaltic.com

Teie 19.09.2023

Meie 19.10.2023 nr 5-7/23/848-4

Vastus selgitustaotlusele

Lugupeetud Vitali Sipilov

Saadame vastused Teie küsimustele.

1. Palume esitada erihambaravi erialade (suu-, näo- ja lõualuukirurgia; ortodontia; restauratiivne hambaravi) alla kuuluvate teenuste loetelu koos õigusliku alusega. Teisisõnu, palume esitada loetelu teenustest, mida võib Terviseameti hinnangul osutada ainult a) näo- ja lõualuukirurgia eriarst; b) ortodont; c) restauratiivse hambaravi eriarst (üleüldiselt, sõltumata Tervisekassapoolsest hüvitamisest).

Õigusaktiga ei ole kehtestatud loetelu protseduuridest, mida võib osutada konkreetse tervikteenuse (näo- ja lõualuukirurgia, ortodontia, restauratiivne hambaravi) raames.

2. Palume selgitada, millisel õiguslikul alusel võivad üldhambaarstid osutada restauratiivse hambaravi ja näo- ja lõualuukirurgia teenuseid ning milles seisneb erinevus ortodontiliste teenuste õiguslikus käsitluses (vajadusel palume käsitleda nimetatud küsimust selgitustaotlusena).

Nimelt, Sotsiaalministri 28.11.2001 määruse nr 110 § 2 p 3 kohaselt on restauratiivne hambaravi eraldi erihambaarsti erialaks. Nimetatud valdkonna residentuuri programmi kohaselt kuuluvad restauratiivse hambaravi alla parodontoloogia, laste hambaravi, proteesimine ja juureravi. Nimetatud teenuseid pakuvad enamuse hambakliinikuid (sh ka kliinikud, kellel ei ole vastavat tegevusluba) ja teenuseid osutavad hambaarstid, kes ei ole registreeritud restauratiivse hambaravi erihambaarstina. Määruse § 2 p 1 kohaselt on suu-, näo- ja lõualuukirurgia samuti eraldi erihambaarsti erialaks. Hamba eemaldamine on käsitletav näo- ja lõualuukirurgia eriala teenusena, samas aktsepteeritakse vastavate teenuste osutamist ilma vastava eriala registreeringuta. Kõik argumendid, mille Terviseamet on varasemalt esitanud ortodontiliste teenuste osas (patsiendihutus jne) kehtivad samavõrra ka nimetatud teenuste osas. Seetõttu tekib küsimus, millisel õiguslikul alusel on Terviseameti seisukohast lähtudes lubatud nimetatud teenuste osutamine üldhambaarstide poolt, aga lihtsamate ortodontiliste teenuste osutamine ei ole.

Juhime tähelepanu, et küsimus puudutab põhiseaduse § 29 lõikest 1 tulenevat põhiõigust valida tegevusala ja §-st 31 tulenevat ettevõtlusvabadust ning riik peab nende põhiõiguste tagamisel järgima võrdse kohtlemise nõuet (põhiseaduse § 12 lg 1).

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (TTKS) § 3 lg 2 kohaselt võib tervishoiutöötaja osutada tervishoiuteenuseid selle omandatud kutse või eriala piirides, mille alusel ta on registreeritud tervishoiukorralduse infosüsteemis. TTKS § 3 lg-s 2 sätestatu kehtib kõigi tervishoiutöötajate sh hambaarstide kohta.

Hamba eemaldamine ei ole Terviseameti hinnangul käsitletav protseduurina, mida võiks teostada üksnes näo- ja lõualuukirurg.

3. Kas üldhambaarst võib osutada laste hambaravi teenust? Kui võib, siis milliseid teenuseid ja millises ulatuses? Kui üldhambaarst võib osutada laste hambaravi teenuseid, siis palume selgitada, millisel õiguslikul alusel.

Kõik hambaarstina registreeritud tervishoiutöötajad võivad osutada hambaravi nii lastele kui täiskasvanutele (TTKS § 3 lg 2).

4. Kas laste hambaravi kuulub restauratiivse hambaravi kui erihambaravi hulka või mitte?

Laste hambaravi osutamine on hambaarsti pädevuses.

5. Kas üldhambaarst võib osutada igemeravi, juureravi ning proteesimise (kroonid ja sillad) hambaravi teenust? Kui võib, siis milliseid teenuseid ja millises ulatuses? Kui üldhambaarst võib osutada igemeravi, juureravi ning proteesimise (kroonid ja sillad) hambaravi teenust, siis palume selgitada, millisel õiguslikul alusel.

Vt vastuseid küsimusele nr 1 ja 2.

6. Kas igemeravi, juureravi ning proteesimise (kroonid ja sillad) hambaravi kuuluvad erihambaravi hulka või mitte?

Tartu Ülikooli hambaarstiteaduse õppekava lõpetanu oskab mh diagnoosida ja ravida igas eas patsientidel hambakaariest, pulpiiti, periodontiiti, parodondi-, limaskesta-, alalõualiiigese haigusi. Samuti on hambaarsti õppekava lõpetanul osakus valmistada akrüülist osalist ja täisplaatproteesi ja metallkarkassiga partiaalproteesi, põhilisi fikseeritud hambaproteeese s.h täismetall-, täiskeraamilist ja metallokeramilist hambakrooni ning sildproteesi.

7. Kas vastab tõele, et Tervisekassa hüvitab üldhambaarsti poolt osutatud tarkusehamba eemaldamise (näo- ja lõualuukirurgia) kuni 19-aastastele? Millisel põhjusel aktsepteeritakse tarkusehamba eemaldamist üldhambaarsti poolt, kuid lihtsamate ortodontiliste teenuste osutamist mitte? Palume selgitada õiguslikku alust ja põhjendada, milles seisneb erinevus lihtsamate ortodontiliste teenustega.

Küsimusele saab vastata Tervisekassa.

11. Palume esitada andmed ortodontide töökoormuse osas. Meie andmetel töötavad enamuse ortodonte 2-3 päeva nädalas.

Terviseamet ei kogu andmeid ortodontide töökoormuse osas.

12. Kas Terviseametile on teada, et ca 99% laste hambaravist osutatakse üldhambaarstide poolt ja Tervisekassa kompenseerib selliselt osutatud ravi? Kui jah, siis millisel õiguslikul alusel võivad üldhambaarstid osutada seda ravi, arvestades et restauratiivse hambaravi residentuuri programmi kohaselt kuulub see erihambaarstiabi valdkonda (vt punkt 2)?

Vt vastust küsimusele nr 3.

13. Miks ei ole võimalik seaduse tõlgendamine tegevusala valiku vabadust ja ettevõtlusvabadust vähem piiravamal viisil ning leebemate meetmetega (nt lisatingimuste seadmisega ortodontilise teenuste osutamisele üldhambaarsti poolt)?

Vt vastust küsimusele nr 2.

14. Palume välja tuua ortodontiliste teenuste ravijärjekordade andmed kogu Eesti kohta viimasel 5-l aastal.

Terviseametil sellised andmeid ei ole.

15. Palume välja tuua ortodontiliste teenuste kättesaadavuse näitajad patsiendi jaoks viimasel 5-l aastal.

Terviseametil selliseid andmeid ei ole.

16. Palume välja tuua teiste erihambaarstide erialade (suu-, näo- ja lõualuukirurgia ning restauratiivne hambaravi) teenuste ravijärjekordade andmed (erialade kaupa) ning kättesaadavuse näitajad patsiendi jaoks kogu Eesti kohta viimasel 5-l aastal.

Terviseametil selliseid andmeid ei ole.

17. Palume selgitada, milline on vajadus ortodontiliste teenuste järgi – mitu ortodonti oleks tegelikult vaja, et katta patsientide ravivajadust (arvestades ravijärjekorra nõudeid)?

Terviseametil ei ole andmeid, mille põhjal soovitud selgitusi anda.

18. Milline on Terviseameti hinnang ortodontiliste teenuste kättesaadavusele? Põhiseaduse § 28 lg 1 järgi peab riik tagama tervishoiuteenuste kättesaadavuse, sh majandusliku kättesaadavuse.

Terviseametil ei ole andmeid, mille põhjal soovitud hinnanguid anda.

19. Palume selgitada, mida on ette võetud või plaanitakse ette võtta ravijärjekordade lühendamiseks ortodontia valdkonnas?

Terviseameti ülesandeks ei ole ravijärjekordade reguleerimine ortodontia valdkonnas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Agne Ojassaar
õigusosakonna juhataja

Teadmiseks: Tervisekassa